Antrenörlerin Mesleki Etik ?lkeleri Ölçe?i (AME?Ö)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Antrenörlerin Mesleki Etik ?lkeleri Ölçe?i (AME?Ö)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16944

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Antrenörlerin Mesleki Etik ?lkeleri Ölçe?i (AME?Ö), spor alan?nda çal??an **antrenörlerin** mesleki etik ilkelere ne ölçüde uyduklar?n? ve bu ilkelere verdikleri önemi belirlemek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Tuncel ve Büyüköztürk (2009) taraf?ndan yürütülen kapsaml? bir **ölçek geli?tirme** çal??mas?n?n ürünü olup, antrenörlük mesle?inin etik boyutlar?n? çok faktörlü bir yap?da ölçmeyi hedefler.

Bu arac?n temel amac?, spor camias?nda etik davran?? standartlar?n?n korunmas?na ve geli?tirilmesine katk?da bulunmak, ayn? zamanda antrenör e?itim programlar?n?n etik fark?ndal?k düzeyini art?rmas?na yönelik veri sa?lamakt?r. AME?Ö, etik sorumluluk, sporcu sa?l??? ve refah?, adil rekabet ve profesyonel dürüstlük gibi temel etik alanlar? kapsayan maddelerden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Antrenörlük, Etik, Mesleki ?lkeler, Spor Eti?i, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Semiyha Dola??r Tuncel, ?ener Büyüköztürk

Amaç

Antrenörlerin Mesleki Etik ?lkeleri Ölçe?i'nin (AME?Ö) temel amac?, **antrenörlerin** spor ortam?nda kar??la?abilecekleri etik ikilemler kar??s?ndaki tutumlar?n?, inançlar?n? ve davran??sal e?ilimlerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, antrenörlük mesle?inin özünde yer alan dürüstlük, sorumluluk ve sporcu merkezli yakla??m gibi de?erlerin de?erlendirilmesi için sistematik bir çerçeve sunar.

Ölçek, ayn? zamanda antrenörlerin etik yetkinliklerini de?erlendirerek, mesleki geli?im ve e?itim ihtiyaçlar?n? belirlemeye yard?mc? olur. Elde edilen veriler, spor federasyonlar? ve e?itim kurumlar? taraf?ndan etik e?itim müfredatlar?n?n olu?turulmas?nda kritik bir rol oynar. AME?Ö, antrenörlerin etik bilincini art?rmay? ve mesleki standartlar? yükseltmeyi amaçlayan önemli bir araçt?r.

Yap?

AME?Ö, antrenörlerin mesleki etik ilkelerini çok boyutlu bir yap? içinde ele almaktad?r. Ölçe?in teorik yap?s?, antrenörlük eti?inin farkl? yönlerini temsil eden çe?itli alt boyutlardan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar genellikle sporcularla ili?kiler, meslekta?larla ve rakiplerle ili?kiler, yönetim ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

organizasyonla ili?kiler ile genel profesyonel sorumluluklar? içermektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel **yap?**, antrenörün etik karar verme yetene?i ve bu kararlar? uygulama düzeyidir. Tuncel ve Büyüköztürk (2009) çal??mas?nda, etik ilkeler; sporculara kar?? sorumluluk, adil oyun (fair play) te?viki, dürüstlük ve gizlilik gibi unsurlar? içeren kapsaml? bir çerçevede tan?mlanm??t?r. Bu boyutlar, antrenörlerin sadece teknik becerilerini de?il, ayn? zamanda ahlaki ve profesyonel standartlara ba?l?l?klar?n? da de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Çal??mada, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek amac?yla kapsam (içerik) geçerli?i sa?lanm??t?r. Bu süreçte alan?nda uzman akademisyen ve antrenör görü?lerine ba?vurulmu?tur.

Yap? geçerli?ini sa?lamak için ise **Faktör Analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak varsay?lan alt boyutlar?n? ampirik olarak do?rulayarak, ölçülen etik davran???n çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymu?tur. Geçerlik sonuçlar?, AME?Ö'nün antrenörlerin mesleki etik ilkelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir, ancak spesifik geçerlik katsay?lar? için kaynak makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. AME?Ö'nün güvenirlik çal??malar? kapsam?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?ine i?aret eder.

Her ne kadar bu alanda spesifik güvenirlik de?erleri kaynakta aç?kça belirtilmese de, **ölçek geli?tirme** sürecinde kabul edilebilir düzeyde yüksek güvenirlik katsay?lar?n?n elde edildi?i varsay?lmaktad?r. Ölçe?in güvenilirli?i, özellikle etik konular gibi öznel alg?lar?n yüksek oldu?u alanlarda tutarl? ölçümler yapabilme yetene?i aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Antrenörlerin Mesleki Etik ?lkeleri Ölçe?i'nin (AME?Ö) yap? geçerli?ini incelemek üzere Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?s?n?n kaç ana boyuttan olu?tu?unu belirlemi?tir. Genellikle spor eti?i ölçeklerinde, antrenör-sporcu ili?kisi, doping/performans art?r?c? maddelere kar?? tutum ve mesleki dürüstlük gibi ayr? faktörler ortaya ç?kmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizi sonuçlar?, AME?Ö'nün çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ve her bir faktörün, antrenörlük eti?inin farkl? ve özgün bir yönünü temsil etti?ini göstermi?tir. Bu faktörler, ölçek maddelerinin hangi etik ilke gruplar? alt?nda topland???n? netle?tirerek, ölçe?in teorik yap?s?n? ampirik olarak desteklemi?tir. **Faktör Analizi**, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün temelini olu?turur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Ölçek geli?tirme makalesinde belirtilen tipik bir Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu format, kat?l?mc?lar?n etik ilkelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmelerini sa?lar.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor alan?nda çal??an antrenörler.

Ya? Grubu: Profesyonel olarak görev yapan yeti?kin antrenörler (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, farkl? bran?lardan ve farkl? deneyim seviyelerinden antrenörler üzerinde standardize edilmi?tir. Popülasyon detaylar? için orijinal makalenin metot bölümüne bak?lmas? gerekmektedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t-kalem veya dijital formatta sunulabilen, çok maddeli bir tutum ölçe?idir. Derecelendirme format? makalede belirtilmemi?tir, ancak psikometrik standartlara uygun olarak 5'li veya 7'li Likert tipinde oldu?u tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Spor Bilimleri, Mesleki Etik, Ölçek Geli?tirme, Sporcu Refah?, Ahlaki Karar Verme, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Semiyha Dola??r Tuncel

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: sdolasir@ankara.edu.tr (Semiyha Dola??r Tuncel)

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi (Makale yay?m tarihi itibar?yla).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2009

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarlar?n izni ?artt?r. Ölçe?in telif ve izin durumu için sorumlu yazar Semiyha Dola??r Tuncel ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in tam metnine ve geli?tirme detaylar?na ula?mak için orijinal PDF dosyas? mevcuttur. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: antrenorlerin-mesleki-etik-ilkeleri-olcegi-ameio-toad.pdf

Kaynaklar

Tuncel, S. D. ve Büyüköztürk, ?. (2009). Antrenörlerin mesleki etik ilkeleri nelerdir? Nas?l ölçülür? Ölçek geli?tirme: Ölçe?in geçerlik ve güvenirli?i. *Spormetre Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7*(4), 159-168.

Antrenörlerin Mesleki Etik ?lkeleri Ölçe?i (AME?Ö) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Tuncel ve Büyüköztürk (2009) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek maddeleri bu akademik giri? için sa?lanan kaynak içerikte bulunmad???ndan, buraya eklenememi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM